

Automagisk lusetelling

- Hvordan vil Mattilsynet regulere automatiske lusetellere fremover

Jørn Nilsen
Mattilsynet

14.02.2025

Agenda

Bakgrunn

To tanker

Det sanne lusetallet

Hvordan regulere

Oppsummering

Bakgrunn

Oppdraget

- Behov for å tilpasse regelverk til teknologiutvikling
- Mål at metoder for telling av lakselus gir reelle og mest mulig nøyaktige verdier
- Metoder basert på vitenskapelig kunnskap og dokumentasjon
- Behov for å involvere både næring og forskning

Utfordringen

- Høy innovasjonstakt – treg forvaltning
 - Både produksjonsteknologi og kamerateknologi
- Lusetallet er viktig - gjeldende metode er dårlig
 - Usikre lusetall
 - Håndtering av fisk
 - Rom for påvirkning

Mattilsynet ønsker å erstatte manuell telling med automatisk, men hvordan skal vi kunne stole på utstyret?

To tanker

To tanker

- **Lang tanke**

- Etablere en robust regulering basert på at vi stoler på at automatiske lusetellere teller godt nok
- Pålegg om bruk av automatisk lusetelling

- **Kort tanke**

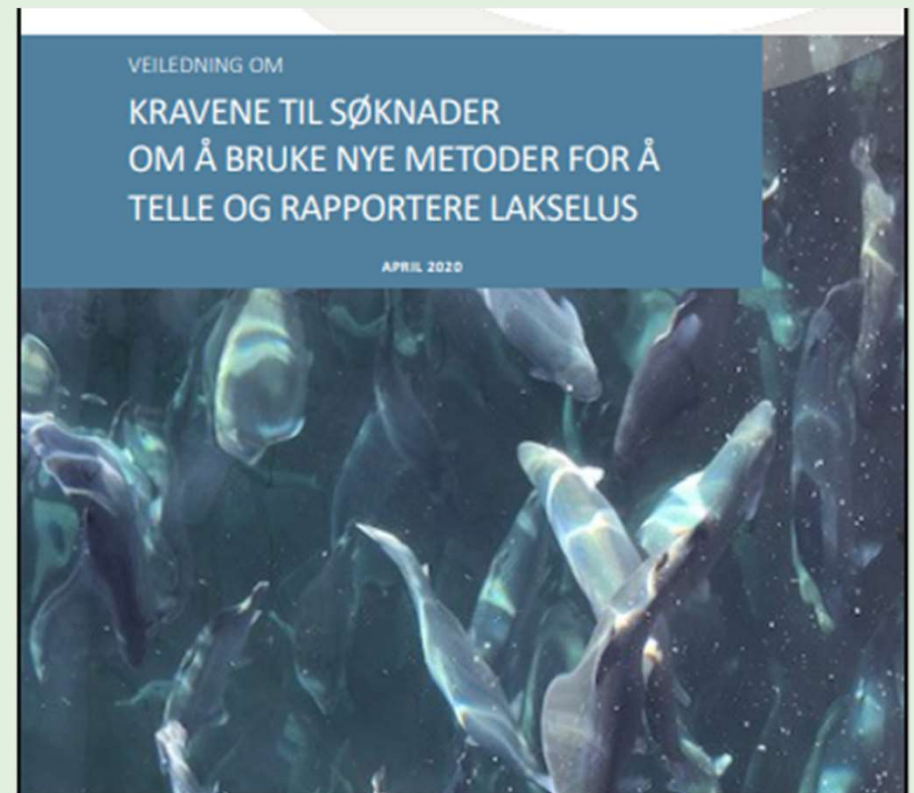
- Hvordan forvalte teknologien fram til regulering er på plass
 - Forbud
 - Løsslipp
 - Dispensasjon

Bilde fra HI

Kort tanke - dispensasjoner

- Dispensasjon til oppdretter
- Dispensasjoner for å generere kunnskap
 - Like gode eller bedre tall enn manuell
- INGEN metoder er godkjent i Norge!

Dispensasjoner - kunnskap

- Erfaringer
 - Tellus
 - Egne tilsyn
 - Tilbakemeldinger inntelling avlusing
- Store variasjoner på tellenøyaktighet

Ikke alle teknologiene som benyttes i dag teller godt nok!

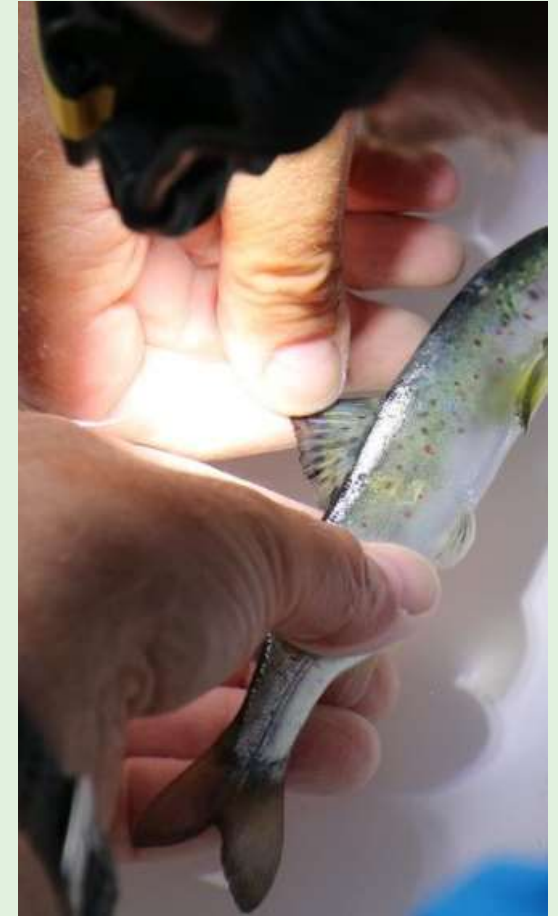

Lang tanke - grunnleggende krav

Metoder for telling av lakselus må gi reelle og mest mulig nøyaktige verdier, og metodene må være basert på vitenskapelig kunnskap og dokumentasjon

- en metode for kalibrering/benchmarking av utstyret
- at tallet er automatisert (uten menneskelig påvirkning) og
- at det kan etterprøves ved tilsyn.

- **Utstyr må telle riktig!**

Hva er det riktige lusetallet?

Riktig lusetall - godt nok?

- Det sanne lusetallet finner vi aldri, men vi må strekke oss i retning det!
- Standardisering eller regulering?

Automatisk lusetelling i fiskeoppdrett - ny standardiseringskomité

Mattilsynet og Standard Norge ønsker å utvikle en ny Norsk Standard for automatisk lusetelling. 19. oktober 2022 hadde vi innspillsmøte om det nye standardiseringsarbeidet.

Foto: iStock

Hvordan regulere?

Handlingsplan for automatisk lusetelling 2025

1. kvartal
Januar-mars

- **Mål: Få på plass mer forskning**

- Samtaler med forskningsinstitusjoner
- Samtaler med FHF
- Lusekonferansen
- Bestilling til Havforskningsinstituttet

2. kvartal
April-juni

- **Mål: Hvordan kan en reguleringen av automatisk lusetelling se ut**

- Workshops med interessenter (næring, utstyrsleverandører, relevante 3dje parter, forskning, TD osv.)
- Dialog med NFD

3.kvartal
Juli-september

- **Mål: Ha en skisse til regulering klar**

- Internt arbeid m/ konsulteringer underveis

4. kvartal
Oktober-desember

- **Mål: Sende et forslag til NFD for klarering til høring i desember**

- Inkorporer eventuelle nye forskningsresultater
- Forankre forslaget med interessenter

Klarer vi å etablere en metode som gjør oss trygge på at det utstyret som brukes for å telle lus teller godt nok, kan vi foreslå nye måter å regulere lus på, som vil kunne

- Gi oppdretter bedre kontroll med lus!
- Gi myndighetene bedre oversikt!
- Gi fisken bedre velferd!

Hvor Mattilsynet vil

- Teknologi i hver merd som teller lus
 - Uten håndtering av fisk
 - Uten at tallet kan manipuleres av mennesker
- Automatisk rapportering 24/7
- Mot det sanne lusetallet!

Oppsummering

- Manuell lusting vil erstattes av automatiske metoder!
- Både oppdrettere og metodeleverandører tjent med å jobbe mot det sanne lusetallet!
- Det vil etableres krav og alle skal ikke nødvendigvis med!

14.02.2025